

ПІВ ЗАЛОЖЕННЯ 1922
„СВОБОДА“
(LIBERTY)
ВИХОДИТЬ ТРИ РАЗИ НА ТИЖДЕНЬ.
ВІСЬМОГО, ЧЕТВЕРГ І СУБОТУ
—
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
35 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Безплатно, поштою одразу і членство в
„УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ“
надається на адресу „СВОБОДА“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1922
„СВОБОДА“
(LIBERTY)
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NATION ASSOCIATION
at 35 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союзу — „СВОБОДА“ — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ЛЖЕРЗІ СІТИ, Н. ДЖ. ЧЕТВЕРГ, 11-го ПАДОЛІСТА 1920.

ЧИСЛО 136.

VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, NOVEMBER 11, 1920.

No. 136.

ПЛЯХ В ГАЛИЧИНІ УЄМІВ УКРАЇНЦІВ ЗА АМЕРИКАНЦІВ

ЗЛОЧИНЦІ ГОСПОДАРІ ДЕПАРТАМЕНТУ ВІЙНИ.

БОРОТЬБА МІЖ ПЕТЛЮРОЮ І ПАВЛЕНКОМ.

ПЛЯХ ПОЛІЦІАНТІВ В СЕЛІ В ГАЛИЧИНІ УБИВ УКРАЇНЦІВ ЗА АМЕРИКАНЦІВ.

До села Черків, жидачиського повіту, вернувся з Америки селянин Микита Савчин. Лиша долі, а не добро, заглибляючи його там. З той землі, яку він оділавши по своїх батьках, не міг вижити і разом з иншими, такими як сам бідолахи, — поїхав шукати щастя-долі за море, в далеку країну.

В Америці тільки працюючи, не ївши, не доспаючи, складаючи цент до пента, долар до долара і збираючи трохи грошей, вернувшись до рідного краю виховувати двоє сиріт, бо жінка померла. Хотів згодити нашою діти, між своїми, а не чужими людьми, які не знають ні його мови ні звичаїв.

Та не так склалося, що укладалося. Як би був знав, що таке трапляється з ним, був би і не вертався до рідного краю. Прийшло до нього двоє жандармів з державної поліції. Хто знав, що це прийшло до нього в хату!

Старший жандарм, Гаковський, хотів робити ревізію в його коморі, де він збирав собі заробіток в Америці долари. Та Савчин не пустив його до комори. Чи тому, що там мав доларів і боявся його, бо тепер вештаються на селах різні бандити у військових мундшуків, — не знаєти, бо вже нема його мік жиданки.

Гаковський, не багато думавши — приложив мік до грудня Л. вистріляв. Стріла потрапила в саме серце і Савчук повалився як колода на землю, навіть не зігнувшись.

Жандарми відійшли — а на тіло батька кинулися ошаві сирітки, які були сиротами сні поїли, а тепер уже лишались не тільки без мам, але і без тата...

Старший зойк сиріток розлягся доверху та зіврав суціль, а пізніше піде село. Люди остовпівали.

Ще пізніше надхнула судово-лікарська комісія, а що вона урядова, — також не знаєти.

Вирісся ще одна коморка; поліцейський ще двоє сиріток бігав.

А жандарм? Він дає повинні свою службу та бундючно прохажується по селі.

Від Редакції.

Редакція „Свободи“ вислала нині в свій справі телеграму до державного департаменту у Вашингтоні.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ.

ПЕТЛЮРА СКИНУВ ПАВЛЕНКА.

(Телеграфує Н. Шпфін, кореспондент жидачиської газети „Форвертс“ в Нью-Йорку).

КОПЕНГАГА, 8. листопада. — Віденський кореспондент „Форвертс“, Еткінсон, доносить мені:

Петлюра скинув з уряду голову Павленка, котрий був мілітарним диктатором на Україні.

ПАВЛЕНКО ПРИШУВАВ ПЕТЛЮРУ.

ЛОНДОН, 8. листопада. — Телеграма до Експедиції Телеграфу з Амстердаму доносить, що генерал Павленко, командант українських національних військ, арештував генерала Петлюру і оголосився диктатором на Україні.

Вістка прийшла зі Львова і її затверджено до Берліна. (Оби повинні телеграми суперечити, тим більше, що надані одного дня. Можливо, що Петлюра скинув Павленка, але Павленко, маючи військову владу в руках, арештував Петлюру. Ця розповідь не була б несправедливою, бо вже від довшого часу були чутки про ворожнечу між одним і другим. Ліпше одначе вжити, як прибудуть якісь певніші відомості — ред.).

ПЕТЛЮРА ДІСТАЄ АМУНІЦІЮ З ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 8. листопада. (А. П.) — Кореспондент газети „Горда“ з Москви заявляє, що Петлюра втік з України до Польщі, де він уклав договір в Ризі з державою, маючи військову владу в руках, арештував Петлюру. Ця розповідь не була б несправедливою, бо вже від довшого часу були чутки про ворожнечу між одним і другим. Ліпше одначе вжити, як прибудуть якісь певніші відомості — ред.).

ПЕТЛЮРА ДІСТАЄ АМУНІЦІЮ З ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 8. листопада. (А. П.) — Кореспондент газети „Горда“ з Москви заявляє, що Петлюра втік з України до Польщі, де він уклав договір в Ризі з державою, маючи військову владу в руках, арештував Петлюру. Ця розповідь не була б несправедливою, бо вже від довшого часу були чутки про ворожнечу між одним і другим. Ліпше одначе вжити, як прибудуть якісь певніші відомості — ред.).

ПЕТЛЮРА ДІСТАЄ АМУНІЦІЮ З ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 8. листопада. (А. П.) — Кореспондент газети „Горда“ з Москви заявляє, що Петлюра втік з України до Польщі, де він уклав договір в Ризі з державою, маючи військову владу в руках, арештував Петлюру. Ця розповідь не була б несправедливою, бо вже від довшого часу були чутки про ворожнечу між одним і другим. Ліпше одначе вжити, як прибудуть якісь певніші відомості — ред.).

ПЕТЛЮРА ДІСТАЄ АМУНІЦІЮ З ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 8. листопада. (А. П.) — Кореспондент газети „Горда“ з Москви заявляє, що Петлюра втік з України до Польщі, де він уклав договір в Ризі з державою, маючи військову владу в руках, арештував Петлюру. Ця розповідь не була б несправедливою, бо вже від довшого часу були чутки про ворожнечу між одним і другим. Ліпше одначе вжити, як прибудуть якісь певніші відомості — ред.).

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТІ.

ОБМАНСТВО І ПІДКУПСТВО В КОРАБЕЛЬНИЙ РАДІ ПІДЧАС ВІЙНИ.

У вівторок зійшлася перший раз Комісія вибрана Конгресом для розслідування господарів в Корабельній Раді, створеній під час війни для орудування кораблями, будівництвом на державний кошт, в цілі ухвалення транспорту війська в матеріалах до Європи. Представлений Комісії є конгресмен Діккенс Волліс з Массачусеттс, а заступником А. М. Фішер і його помічник, Джамс Ф. Річардсон. Звітний запис, що записаний, повністю, господарів не відносять до нікого з високих урядовців, впроч, нехай комісія сама рішає що тут винен.

Описав розмову Фішер читати цілий ряд фактів про розтримість, підкупство, „гроб“, і корупційні способи при будові і орудуванні державних кораблів.

Деякі з тих надруги такі неймовірні, що Комісії приходиться ще раз самій їх розслідувати. Так наприклад подає Фішер факт, що за напругою одної людини заплачено 208 доларів замість замовленої ціни \$8. Простим робітником плачено як довідченню механікам. Нигде не відзначено 25 до 40 центів за годину, а відпрацьовані побирали собі за те по 90 до 1.20 центів за годину.

З інших цікавих надруги варт згадати хоч би такі: Одного шкипера, котрий стратив занежить в корміх через прогрібину, приймали до роботи як кмітливця за \$6.000 на рік.

В голоту Ст. Реджіс в Нью-Йорку заплатено приватному детективові платиною, яку морякові, хоч він ніколи не був моряком, —

Цейло лажини бачили пропелер на кораблі на те, щоб його напратили в корміх і збили його.

Це шне поточок слівства, яке потрібне довший час.

МІНІСТЕРСТВО ВІЙНИ ПІДДЕРЖУВАЛО ДОРЖОНО.

Коштом соток мільйонів доларів докладається тепер населенню Зауочених Держав, що міністерство війни здержувало величезні припаси харчів від цукру, жиру, щоб не перешикались винуватцям в ціні, і в той спосіб вони позаробляють мільйони.

Тепер викладають на яв факти, що міністерство війни було квалібно згодилося укріпити військовий запаси харчів лише на те, щоб не удержати високої ціни, хоч тим способом харчові припаси псувалися.

Подібний скам'яв стався також з автомобілями. Правительством передержувало тисячі автомобілів в своїй складках зовсім неперіодично і дозволяло їх рикати, бо не хотіло їх продати, щоб не обнизили ціни автомобілів. З харчем одначе було ще гірше, бо не злучили проти природи, щоб відбрати насильно від усіх поживу і прямо нищити її в магіазинах.

Остаті ревелційного газету тепер газети „Н. Г. Глоб“ і інші.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ НАЗІД НААМЕРИКУ.

Хочуть прислати сюди 25,000 агентів.

РОТТЕРДАМ, 8. листопада. — Росське большевицьке правительтво робить рішучі зусилля прислати до Зауочених Держав мисіонерів і агітаторів, які про це довідалися американські урядники в Європі. Системою шпигунства і висилання кукурієр, організована московським правительством, перевище зручність німецького генерального штабу під час війни.

Проти тих навади Зауочених Держав вислано своїх агітаторів і урядників до чужих, подібно з ними працює голландська поліція, яка призолила вже різні документи в тіх справі цих висилань. Вони показували значні і інші краї Полудневої Америки.

Колби має вижити воєнним кораблем „Фольвінда“. Згодуються, що він відвідає також і інші краї Полудневої Америки.

ЦІНА ОДЖИ ПАДЕ НА ДОЛІНУ.

ПІШКАГО, 9. листопада. (А. П.) — Муськуський одж з сегодняшнього достояння продавано сегодняшнього докупання з анжигною від 10 до 50 процент дотеперішньої гуртовної ціни. Крім з достоянню на весну і літо подано за ціну 10 до 33 процент низьку від ціни з перел року, а муськуський сорочки і інші подобири рішуче показували значні знижки при отворенню тринадцятого щорічної конвенції Зауочених Національних Фабрикантів оджи.

З ПОЛЬЩІ.

ПОЛЬЩА СТОЇТЬ ПЕРЕД ЕКОНОМІЧНОЮ І ПОЛІТИЧНОЮ КАТАСТРОФОЮ.

(Телеграма жидачиської польської газети „Ді Цай“).

БЕРЛІН, 8. листопада. — Польське правительтво переходить тепер дві кризи: політичну й економічну.

Політична криза видна в Соїмі, де іде завзята боротьба над конституцією. Спонівий й уступчий до тепер соціалісти поставилися в острій опозиції до правлящих, котрі хочуть впровадити в польський конституції авоадантний Соїм: палату посів і сенат.

Економічна криза одначе ще більша. В Польщі панує застрашаний брак життєвих средств і іде до того, що ціла Польща буквально стане голодуючою. Іднжигийша польська робітничая організація, Великий Союз копальників робітників, остерегає правительтво, що як воно не постарается до дня 15. листопада о поживу для населення, оголосить Союз голодний загальний страйк.

Статистика Варшави за останні тижні, що кожного дня зазначає на голодний тиф сотки дітей і дорослих людей. Були вже й випадки холери.

В політичній життю настав конець приязни соціалістів з реакціонерами, що з разом створили сильне польське правительтво під проводом Вітоса й Данишевського.

Боротьба в Соїмі в перспективі, яка йшла на кузаки між соціалістами й їх противниками, показує, що єсть це типовий польський Соїм з історичних часів.

АМЕРИКА ДАЄ ШЕ З МІЛІОНІВ КРЕДИТУ ДЛЯ ПОЛЬЩІ.

ВАШІНГТОН, 8. листопада. — Польське правительтво дало ш на 3 і чверть мільйонів кредит, щоб мож кинути в Департаменту Війни мундшуків, білі і плащі. Частина з того йде на оздоблення і обуття цивільного населення в зимі. Весь той матеріал коштує 18 мільйонів доларів, але тому, що він троха здеканши, Департамент Війни думає, що зробив не злишні бізнес на тіх провідках.

ХТО ЛИШЕ БЕ ПОЛЬЩУ ТО ТОЙ НІМЕЦЬ.

ТАК РОЗУМІЮТЬ ПОЛЬСЬКІ ГАЗЕТИ. КОПЕНГАГА, 9. листопада.

В КОЖДІ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА“.

З РОСІЇ.

ВРАНГЕЛІА АРМІЯ ОКРУЖЕНА.

КОПЕНГАГА, 8. листопада. (Тел. до жидачиської газети „Форвертс“ в Нью-Йорку).

Сьогорнішня безраптова телеграма з Москви доносить, що Врангеліа армія окружена советськими військами і вилітати з Кому. Червоная армія зобувала Сіньковську, Раково, Ново-Александровську, Переків і всі Сьогорнішня безраптова телеграма з Москви доносить, що Врангеліа армія окружена советськими військами і вилітати з Кому. Червоная армія зобувала Сіньковську, Раково, Ново-Александровську, Переків і всі Сьогорнішня безраптова телеграма з Москви доносить, що Врангеліа армія окружена советськими військами і вилітати з Кому. Червоная армія зобувала Сіньковську, Раково, Ново-Александровську, Переків і всі

ПОМОЖІТЬ РОДИНІ НА СВЯТА!

Різдво іднжигий. Треба подати про родину в старому краю і писати їм на тепер чох трохи грошей.

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, 30 E. SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.

Писане гроші долажувати чекани на родину через наш Земельний Банк Погоджені у Львові. Хто не знає, чим, як його роздати жоні і дитині, нехай писане гроші через Американсько-Українське Бюро до Земельного Банку і нехай пошлють йому і адресу членів родини в Земельний Банк на самі їм відшукати. Як би родині не було, то Банк зберіє гроші.

Не чекайте на лист і просьбу з старого краю, але пошліть рятуючі суми. Уплатіть, щоб не було запису!

За собою і гроші обслуговувати. УПРАВА АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА.

БОЛЬШЕВИКИ НАГРОМАДЖУЮТЬ ДАЛЬШЕ ВІЙСКО ПРОТИ ВРАНГЕЛІА.

КОПЕНГАГА, 8. листопада. (А. П.) — Росське большевицьке військо робить рішучі зусилля, перебітись через лінію генерала Врангеліа на шейку Переків і нагромаджують військо даліше на схід з напрямом заняти добу смуту землі занісую під іменем Чотгар.

Піть відбитий піхоти атакує Переків і сімй війська йдуть до штурму зі Сіньковської і Генієвської на поживу, щоб втерпівся на Криж з піхотною схожд. Як помагає артилерія. Кажуть, що большевицькі боїться, щоб їх війська не засеконата зима перед тим, як вони побітуть Врангеліа, бо вони тоді були би дезорганізовані.

СОВЕТСЬКІ ЖОВІРНИ УБІЛИ ТРОХ РОБІТНИКІВ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

ЛОНДОН, 9. листопада. — Католічний Кімарський представник Американського Червоного Хреста в полудневій Росії й дві доглядальни („морські“) згинув нагальною смертю, за мордованим під час наїзду советської мінити на станцію Сланку, як доносить телеграма зі Севастополя до Бюро Радгера.

АВСТРИЙСЬКІ БРАНИ НА СІБІРІ ВИПРАЮТ ТИСЯЧАМИ.

КОПЕНГАГА, 8. листопада. — Поручник Фішер і його 8 товаришів з австрійської армії, які втекли з нещасної Сибіру, повідомляють сьогорнішня про надані бранців на Сибір. Вони там вмирають гуртом від голоду, хвороти, тифу і інших нещаст.

Яко приклад подає Офену назву одного табору, де на 5,000 бранців померло 2,000 протягом пів року. До кінця 1918 р. померло 40,000, а кілька від тоді померло, то невідомо. В останні станові грих кождого дня, кажуть втікачі, а деякі табори називають там „табори смерті“.

Ізза замерзлого землі неможливо похоронити було бодіжків і в зимі і тому голи тіла не білишкі лежали замерзлі нечаче поліна на стоси поза баряками аж до весни. Останнього літа викопано вже насперд великі маси трупи, які засудили на смерть з голоду або нещасті під час надходжачої зимі.

АВСТРИЙСЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

ВІДЕНЬ, 8. листопада. — На сьогорнішня Кімарський соціал-демократичне прийнято резолюцію, щоб рішучо зівратити з тримати. Інтернаціоналом, котрий має на цілі знищити робітничий муш.

Зберіає рішуче ініціативу британських, німецьких і швейцарських соціалістів, які мають відстої „своїх ішів“ в Берлі і рішучо відікається московського і французького Інтернаціоналу.

АВСТІЯ ДІСТАЄ ПОВІСЬ КРЕДИТ.

ЖЕНЕВА, 8. листопада. — Новий кредит з сторони австрійської для Австрії у висоті 50 мільйонів вже призначений, як про це записується Бліфур А. М. Туд, голова комісії для репараций.

Гроші будуть ужиті на закупівлю харчів, сирих матеріалів і машин в австрійських державах.

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

ШИФКАРТИ З ЗЕЛІЗНИЧИМИ ТІКЕТАМИ

ШИФРАТИ У ЈЕДИНАЧИНИ ПИРЕТАМИ

ПРОДАЄМ ДО		
ОСЬВЕНШМА, МИСЛОВЕЦЬ ТА ЛЮБА НА НАВЕЙШІ КОРАБЛІ, ЩО ВІДХОДЯТЬ		
ДО ГАМБУРГА		
ЛЯПЛЯНД	- - - 30. жовтня	ОСЬВЕНШМ \$105.00
		ОДЕНБЕРГ \$105.10
АКВІТАНІЯ	- - - 2. гадоліста	ОСЬВЕНШМ \$105.00
		МИСЛОВЕЦЬ \$105.00
ОЛИМПІК	- - - 27. гадоліста	ОСЬВЕНШМ \$105.00
		ОДЕНБЕРГ \$105.10
	З ТИКОМО ДО ЧЕРНОВЕЦЬ \$108.50	

На довжину позаним ки вблх пасажки лістаке найкращоу вигоду за найменшу

суму грошей. Подорож морем триває 6 до 7 днів. Як хочете їхати добрим кораблем, сейчас присилайте завіткою на зарезервування каюти на кораблі А ЩАСЛИВО І СКОРО ПІДСТАНЕТЕСЬ ДОМІВ. Паспорти на виїзд дістаєм впротязі двох днів, за роботу

ЯК ХОЧЕТЕ СПРОВАДИТИ до краю ВАШУ рідину, звертайте до нас, а ми виготовимо потрібні компоненти цукром даром і при цьому своїх представників краївих спроводимо ВАШУ РІДИНУ до клявхих тижнів. Тисячі людей відстають до Америки лише за поміччю нас.

ЯК ХОТЕТЕ СРОКИ і певно вислати ГРОШІ ДО КРАЮ, то наш Банк чесно обслужить. ВАС. Гроші винесимо після клаузули шолоного курсу і переламемо до краю ТЕПЛОГО РОЧНИКА. ПОНЕГЕ ОДЕРЛОМ І ДРЕФТОМ яви мисирське, і піла поміччю нашої. НАШ БАНК СТОПІВ У СІНІ ЗВ'ЯЗІ З ЕВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВНИМИ

БАНКАМИ, та маємо своїх власних кореспондентів котрі допомагають виплачувати як най-
шкороше після грошей. Після надання грошей через наш Банк видаємо ОФІЦІАЛЬНІ РЕСІ-
ТА та корисуючи власною платіжні з'являються.

В усіх потребах пасажирських і банківських просимо звертатись особисто або ан-
стотно на адресу:

HENRY C. ZARO, BANKER,

39 COOPER SQUARE, DEPT. U. F. NEW YORK, N. Y.

ПОШУК ПРОПОНУЮЧІЯ	ІСПИТУВАННЯ	ДОКУМЕНТИ ТА ПІСЬМА	КРЕДИТИ І ЗАКОНОМУ
-------------------	-------------	---------------------	--------------------

Оголошення жентилі не приймаєся. — За одне поміщення платити 10 центів за стрічку (5 сат), для і більше поміщень 7½ центів за стрічку від кожного поміщення. Після цього не вказується оголошення, і стрічка належить прислати \$1.00. Оголошення проклади, гармат, приймається тільки в суботу.

С. KOWALSKY,
244 Avenue A, cor. 16th Street,
NEW YORK, N. Y.

[illegible]

моді перебувати в околицях Голдсборо. Хтоби о ній знав або мався сам, прошу звернутися на адресу по мому адресу: MARY W. ALZIN, 40 Washington St., Yonkers, N. Y. 35-36

ПЕТРО ВИННИЧЕНКО, з Галичини, закликає своїх земляків, які зацікавлені в реалізації "Смолових для сільськогосподарських цілей" (1913), до співпраці з ним.

1) Баско Вокрук від Степана Голтушка, Сьвітін.

2) Нанко Фокс, з Нового Сеса, Північної Кароліни.

3) Михайло Сидор від Івана Сидора, Нью-Йорк.

[illegible]

Аве, St. Johnnville, N. Y. 35-37
Пошукую буюнню пелле. National Supply Co., ВАСИЛІЯ ШКІРЛЯКА, Grand Central Station, 1932 Walker St., Bronx, N. Y. Xтобт о мні анів анів сам сям, звоніть агентам до мене: МІХ. ДОУГЛІС, 170 Washington Ave., West Haven, Conn. 35-35

ГРЕКО-КАТ. пароків пошукую адвокатів. Голосити на адресі секретаря STEVEN ROMAN, 680 Lexington Ave., N.E. Minneapolis, Minn. 35-36

ДОБРА НАГОДА!
На продаж гіроскопи і бурення "Бизнес подорож вироблений міль Славина".
Позв'язати з нами за допомогою:

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА КОРАБЕЛЬНА КО.
має прему алію до ГАВРІ ІДАНСЬКА кораблем NEW ROCHELLE поверає корабель "Гаубурт" анів Гаубург Американський. Замовляти окрім неділі і свят.
О.Н. ДРОБЕЦ

АДВОКАТ
О.Н. ДРОБЕЦ
49 E. 7TH ST., NEW YORK
розмовляє по українськи.
Години урядів від 4. до 8. пополууд кожного дня.
окрім неділі і свят.

ВІДДАТИ ЗН. ПАДІЛІКА
Карта П. класи\$200
Степан, J. 24-го\$30
 Заслужене позначення з "Пороки"
 Заслужили великими містами.
 * Головний офіс:
24 Whitehall St., New York, N. Y.
Телефон: Bowling Green 8209, 8186
 1250

[illegible][illegible]

MICHAEL KWASNYCIA, 412 East 5th Street, 4th floor back, New York, N.Y. 34-37	STATE BANK, 141 Washington St., New York.
--	--

